

BOLALARDA SUN'IY OVQATLANTIRISH.

Abduraxmonova Charosbonu Alisherovna¹

Pediatrica fakulteti 302-gurux talabasi

Gulnoza Asatovna²

Ilmiy raxbar: acc.

¹⁻²Samarqand Davlat tibbiyot Universiteti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7063511>

Bolalarda sun'iy ovqatlantirish- .Bolalarni ovqatlantirishda katta e'tibor berish kerak bo'ladi.Onasi qanchalik vitamin,miniralga boy maxsulotlar istemol qilsa bola ham rivojlanishi yaxshi bo'ladi. Sun'iy ovqatlantirish-har xi hayvon suti , to'yimli bo'tqalar bilan ovqatlantirishkiradi.Bolaraga sun'iy ovqatlar qanchalik shirin tayorlangan bo'lmasin , bola uchun ona suti juda foydali xisoblanadi.Bolada ko'pincha kasalliklari sun'iy ovqatlanishidan kelib chiqadi.Bolalarda sigir sutlari qiyin hazim bo'ladi shuning uchun 1 kunda 5 martadan oshmasligidan kerak.Sun'iy ovqatlantirilgan bolalar raxit bilan tez kasallanadilar.Bolani ovqat tarkibida oqsillar, vitaminlar, miniral moddalar, suv,uglevod,yog'lar bo'lishi kerak.Sun'iy ovqatlantirishda yangi oziq-ovqatlar berishdan oldin avval uni kam miqdorda , 5-10 gr berish zarur.Agarda bolada o'zgarishlar ,allergiyalar kuzatilmasa , beriladigan maxsulotni oshirish kerak.Shuning uchun ham bir vaqtda bolaga 2 ta yangi maxsulotni berish tafsia etilmaydi. Bola 1 yoshga to'lmagunicha ovqat tarkibiga shakar,osh tuzi berish tafsia etilmaydi.Bola 9 oyligida boshlab nordon sut maxsulotlari, yog'siz kefir berish tafsia etiladi.

Максад. Bolalarda sun'iy ovqatlantirishni yo'lga qo'yish mezonlari.

Текшириш усуллари; Viloyat bolalar ko'p tarmoqli tibbiy markazining gastraoenterologiya bo'limida 3.06 2022 holatiga ko'ra 32 nafar bolalar davolanmaoqda ular qo'shimcha ovqatlanish buzilishidan yuzaga kelgan kasalliklarini sabablarinianiqlash maqsadida, shikoyatlaryig'ish va klinik belgilarni o'rganish.

Олинган натижа. Viloyat bolalar ko'p tarmoqli tibbiy markazining gastraoenterologiya bo'limida davolanayotgan bolalarning ko'p qismi 6 oyga to'lmasdan sun'iy ovqatlantirish oqibatida yuzaga kelgan kasalliklar kelib chiqishi natijasida bo'limda davolanmoqdalar. Bola organizmi juda nozik va ta'sirchandir shuning uchun har bir beriladigan maxsukotni nazorat ostida berish lozim bo'ladi.Ratsionda oqsil yetishmasligi bolaning o'sish va rivojlanishini sekinlashtiradi, organizmning tashqi muxit ta'siriga qarshilik ko'rsatish qobiliyatining pasayishiga olib boradi.Bo'limda yotgan bolalarda su'iy ovqatlantirish natijasida oshqozon buzilishi , hazim jarayonining perestaltikasining buzilishi, diareya va boshqa kasalliklar yuzaga kelgan. Bola

og'irligi yetarlicha oshib bormasa , extiyotkorlik bilan ovqat kalloriyasini oshirish zarur moy -unli aralashmalar, 5 oylikdan boshlab ovqat bo'tqa , 6 oylikdan esa sabzavot bo'tqasi bersa bo'ladi.Bolada ovqatlantirish buzilganda parhez taomlar beriladi.Parhez orqali kasallikni ancha yengish lozim bo'ladi, bundan tashqari bolaga onasini mexri orqali ham tuzalishi osonroq bo'ladi.

Хулоса. Bolalarning majburiyat bo'lmaganda sun'iy ovqatlantirish kerak emas.Bola uchun eng foydalisi tabiiy ovqatlantirish hisoblanadi. Sun'iy ovqatlantirishda bola organizm uchun foydali maxsulotlar tanlash zarur, bola rivojlanishi ,ulg'ayishi uning qabul qilgan maxsulotiga bog'liq bo'ladi.Hozirgi kunda bolalarda bu ovqatlantirish turi ommalashga.Sun'iy ovqatlantirish yutuqlari faqat bola og'irligining normal oshishiga qarab emas , balki uning nerv ruxiy sistemasi rivojlanishiga qarab ham baxolanadi. Online surovnomada utkazganimizda 77% bolalar sun'iy ovqatlantirilganda organizmda salbiy riaksiya bo'lganligi,23% da bu xolat kuzatilmagani ma'lum bo'ldi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. F.I. SH. Abduraxmonova Charosbonu Alisherovna
2. Status: Pediatriya fakulteti 302- gurux talbasi
3. ОУЮ: Самарканд давлат тиббиёи университети.
4. Ишнинг номи: Bolalarda sun'iy ovqatlantirish.
5. Катнашиш шакли: факт тезис чиқариш.
6. Илмий раҳбар: ГУЛНОЗА АСАТОВНА, СамДТУ, болалар касалликлари пропедевтикаси кафедраси в.б. доценти, т.ф.н.
7. Телефон: +99891 263 93 23